

ΜΑΘΗΜΑ XXXII, ΜΑΘΗΜΑ L

ΚΕΙΜΕΝΟ

α) Pleni omnes sunt libri, plenae sapientium voces, plena exemplōrum vetustas; quae iacērent in tenebris omnia, nisi litterārum lumen accederet. Quam multas imagines fortissimōrum virōrum –non solum ad intuendum, verum etiam ad imitandum– scriptōres et Graeci et Latīni nobis reliquērunt! Quas ego, cupidus bene gerendi et administrandi rem publicam, semper mihi proponēbam.

β) Cum Servius Sulpicius Galba et Aurēlius Cotta consules in senātu contenderent uter adversus Viriāthum in Hispaniam mitterētur, magna inter patres conscriptos dissensio erat, aliis pro Galbā et aliis pro Cottā dicentibus; solus P. Scipio Aemiliānus cum toto senātu dissensit: «Neutrum» inquit «mihi mitti placet, quia alter nihil habet, alteri nihil est satis». Nam Scipio Aemiliānus aequae malam imperii magistrā iudicābat inopiam atque avaritiam.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A. Να μεταφράσετε στη Νέα Ελληνική ολόκληρο το απόσπασμα α' και από το απόσπασμα β' το χωρίο « Cum Servius Sulpicius Galba ... pro Cottā dicentibus».

Μονάδες 20

B1. Να αντιστοιχίσετε τους συγγραφείς της στήλης Α' με τα έργα του στη στήλη Β'. Δύο στοιχεία της στήλης Β' περισσεύουν.

ΣΤΗΛΗ Α'	ΣΤΗΛΗ Β'
1. Μάρκος Τύλλιος Κικέρων	α. Επωδοί
2. Κορνήλιος Νέπωσ	β. Για τη φύση των πραγμάτων
3. Σαλλούστιος Κρίσπος	γ. Μενίππειες Σάτιρες
4. Λουκρήτιος	δ. Ιστορική βιογραφία
5. Κόντος Οράτιος Φλάκκος	ε. Εκλογές
	στ. Καισαρικοί λόγοι
	ζ. Η συνωμοσία του Κατιλίνα

Μονάδες 10

B.2. Να βρείτε με ποια λέξη των λατινικών κειμένων που σας δόθηκαν έχουν ετυμολογική συγγένεια οι παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: πληρότητα, βετεράνος, ελλειπτικός, ένταση, μαέστρος.

Μονάδες 10

Γ.1.α. Στο χωρίο «Quam multas imagines fortissimōrum virōrum –non solum ad intuendum, verum etiam ad imitandum– scriptōres et Graeci et Latīni nobis reliquērunt!» του α΄ αποσπάσματος να εντοπίσετε τα γερούνδια και να τα μεταφέρετε στη γενική πτώση (1 μονάδα ο εντοπισμός και 1 μονάδα ο κάθε σωστός τύπος).

Μονάδες 4

Γ.1.β. Να γραφεί ό,τι ζητείται για τους ακόλουθους ονοματικούς τύπους:

voces: η ονομαστική ενικού.

quae: η ίδια πτώση στην ονομαστική ενικού του ουδετέρου γένους.

tenebris: η κλητική πληθυντικού.

multas: τα παραθετικά του επιθέτου στο ίδιο γένος, αριθμό και πτώση.

bene: τα παραθετικά του επιρρήματος.

patres: η γενική πληθυντικού.

mihi: η ίδια πτώση στον πληθυντικό αριθμό του ίδιου προσώπου.

nihil: η αφαιρετική ενικού στο ίδιο γένος.

imperii: η αιτιατική ενικού.

Μονάδες 11

Μονάδες 15

Γ.2.α. Να γραφεί ό,τι ζητείται για τους ακόλουθους τύπους. Για τους περιφραστικούς τύπους να ληφθεί υπόψη το υποκείμενο.

iacērent: το απαρέμφατο μέλλοντα στην ενεργητική φωνή.

accederet: το ίδιο πρόσωπο στην υποτακτική υπερσυντελικού στην ίδια φωνή.

intuendum: το απαρέμφατο του μέλλοντα στο αρσενικό γένος.

reliquērunt: το ίδιο πρόσωπο στην οριστική ενεστώτα της ίδιας φωνής.

contenderent: η αφαιρετική του σουπίνου.

erat: το απαρέμφατο μέλλοντα (και οι 2 τύποι)

dissensit: το ίδιο πρόσωπο στην υποτακτική παρατατικού και παρακειμένου στην ίδια φωνή.

Μονάδες 9

Γ.2.β. Στο χωρίο «Quam multas imagines fortissimōrum ... semper mihi proponēbam» του α΄ αποσπάσματος να εντοπίσετε τύπους (ρήματα ή γερούνδια) που ανήκουν σε ρήματα γ΄ συζυγίας και να τα μεταφέρετε στο γ΄ πληθυντικό πρόσωπο στην υποτακτική παρακειμένου

στη φωνή που βρίσκονται οι ρηματικοί τύποι (1 μονάδα ο εντοπισμός και 1 μονάδα κάθε σωστός τύπος).

Μονάδες 6

Μονάδες 15

Δ.1.α. Στο απόσπασμα α' αφού εντοπίσετε τον υποθετικό λόγο (μονάδα 1) και βρείτε το είδος στο οποίο ανήκει (2 μονάδες), να τον μετατρέψετε έτσι ώστε να δηλώνει υπόθεση δυνατή ή πιθανή στο παρόν και το μέλλον (μονάδες 2).

Μονάδες 5

Δ.1.β. Στο παρακάτω χωρίο του α' αποσπάσματος «Quam multas imagines fortissimōrum virōrum –non solum ad intuendum, verum etiam ad imitandum– scriptōres et Graeci et Latīni nobis reliquērunt! Quas ego, cupidus bene gerendi et administrandi rem publicam, semper mihi proponēbam» να μετατρέψετε τα γερούνδια σε γερουνδιακά κάνοντας γερουνδιακή έλξη (μονάδες 8) και να πείτε αν σε κάθε περίπτωση η έλξη είναι υποχρεωτική ή όχι (μονάδες 2).

Μονάδες 10

Μονάδες 15

Δ.2.α. Να βρείτε τη συντακτική λειτουργία των παρακάτω όρων:

1. mihi	είναι..... στο
2. consules	είναι..... στο
3. solus	είναι..... στο
4. mitti	είναι..... στο
5. imperii	είναι..... στο

Μονάδες 10

Δ.2.β. conscriptos: να βρείτε το είδος της μετοχής (μονάδες 2) και να την αναλύσετε στην αντίστοιχη δευτερεύουσα πρόταση (μονάδες 3).

Μονάδες 5

Μονάδες 15